

Veiligheidsprotocol lokaal

Medicijngebruik en medisch handelen

Fase 7 - Definitief besluit CvB

Definitief besluit CvB d.d. 7-6-2017

Besluit Schooldirectie d.d. 28-5-2017

Behandeld door de MR d.d. 28-5-2017

Voorgenomen besluit Schooldirectie d.d. 14-5-2017

Samenvatting

.....

Wijzigingsbeheer

.....

Beschrijving protocol

Katholieke en Openbare Scholen

voor Praktijkonderwijs

Medicijnbeleid

1. Inleiding

De Katholieke en Openbare School voor Praktijkonderwijs bieden passend onderwijs aan voor het praktijkonderwijs geïndiceerde leerlingen tussen 12 en 20 jaar uit de regio Parkstad Limburg. De leerlingen die wij willen afleveren zijn maximaal competente jongvolwassenen die hun eigen positie breed in een veranderende maatschappij weten te vinden en vast te houden in iedere levensfase.

De Katholieke en Openbare School voor Praktijkonderwijs hebben besloten intensief samen te werken met als doel elkaar te inspireren bij de vormgeving van kwalitatief hoogwaardig Praktijkonderwijs in de regio Oostelijk Zuid-Limburg. De scholen trekken in een aantal zaken gezamenlijk op onder de naam PPL (Scholen voor Praktijkonderwijs Limburg). Wordt PPL in deze notitie gebezigd dan betreft het

derhalve beide scholen.

PPL stelt normen aan alle organisatie-onderdelen om de missie van de school kwalitatief hoogwaardig te kunnen invullen. De missie van de school is:

“De scholen voor Praktijkonderwijs Parkstad Limburg bieden passend onderwijs aan PRO-geïndiceerde leerlingen (12-20 jarigen) uit de regio. Deze leerlingen willen we begeleiden naar maximaal competente jongvolwassenen op het gebied van wonen, werken, vrijetijdsbesteding en burgerschap.”

Een belangrijke factor om de missie en de gestelde kwaliteitsnorm te halen is dat leerlingen gezond, al dan niet met behulp van medicijnen, optimaal aan het onderwijsproces kunnen deelnemen. In onderhavige notitie is vervat wat de uitgangspunten in het medicijnbeleid zijn en wat de

uitvoeringsafspraken ten aanzien van medicijngebruik op school zijn, zodat de gezondheid van de leerling optimaal gewaarborgd kan worden.

2. Integraliteit van beleidsdocumenten en het medicijnbeleid.

Schoolplan 2012- 2016

In het schoolplan is de missie, de visie en het onderwijskundig concept neergelegd en verder integraal uitgewerkt voor het onderwijskundig beleid, personeelsbeleid en financieel beleid.

Beleidsnotitie kwaliteitszorg

Onze medewerkers, zowel OP als OOP, hebben dagelijks intensief contact met de leerlingen en zijn de belangrijkste bouwstenen als het om kwaliteit van de school gaat. In het beleidsplan kwaliteitszorg is omschreven op welke manier de school invulling geeft aan de kwaliteitsbewaking van het onderwijs. De kwaliteit wordt gemeten op een aantal domeinen, waarvoor standaarden en indicatoren geformuleerd zijn. De beleidsnotitie medicijnbeleid is in het kader van kwaliteitszorg belangrijk, zodat alle actoren de afspraken over medicijnbeleid kennen en weten uit te voeren.

Funcatiebouwwerk

In het functiebouwwerk staat beschreven hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in de schoolorganisatie zijn verdeeld. De functie van de individuele medewerker en de daarmee samenhangende taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vormen primair de meetlat voor de verdeling van taken in het kader van de uitvoering van het medicijnbeleid.

3. Uitgangspunten medicijnbeleid

- Het verantwoord omgaan met geneesmiddelen en het maken van afspraken wat onder verantwoord wordt verstaan is van belang voor alle betrokkenen; zowel ouders/verzorgers/leerlingen als school.

- In deze notitie worden medische handelingen onderverdeeld in:
 - o Handelingen waarvoor de wet BIG niet geldt:
bijv: het verstrekken van medicijnen of zelfzorgmiddelen. Hieronder valt ook het geven van een zetpil bij een epilepsie-aanval.
 - o Handelingen waarvoor de wet BIG wel geldt:
bijv: het geven van injecties, vingerprikjes bij suikerziekte en het toedienen van sondevoeding. Dit zijn verpleegkundige handelingen die enkel mogen worden uitgevoerd door artsen en verpleegkundigen.

- In deze notitie worden geneesmiddelen onderverdeeld in zelfzorgmiddelen en medicijnen.
 - o Onder zelfzorgmiddelen wordt verstaan: geneesmiddelen die zonder recept in de winkel of apotheek te koop zijn, bijv. paracetamol.
 - o Onder medicijnen wordt verstaan: alle door een arts voorgeschreven geneesmiddelen.

- Zelfzorgmiddelen worden in principe niet door school verstrekt.

Ouders/verzorgers/leerling zijn zelf verantwoordelijk voor gebruik en inname van zelfzorgmiddelen tijdens schooltijd. In geval van kleine incidenten mogen coaches wel een middel tegen insectenbeten toedienen of een klein wondje verzorgen

(ontsmetten en verbinden). Terughoudendheid is geboden: bij twijfel altijd overleg met ouders/verzorgers en/of BHV-er.

Als leerlingen ziek worden tijdens schooltijd en niet meer aan de les kunnen deelnemen, wordt er contact opgenomen met de ouders/verzorgers om te overleggen wat er moet gebeuren. Uitgangspunt is dat de leerling die ziek is naar huis moet en met de ouders/verzorgers mogelijk naar de huisarts.

- Medicijnen worden zo veel mogelijk thuis, door de ouders/verzorgers zelf toegediend; alleen als een arts voorschrijft dat medicijninname tijdens schooltijd moet geschieden, kunnen ouders/verzorgers aan school verzoeken de medicijnen tijdens schooltijd te verstrekken. Omdat het meestal niet alleen gaat om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van het kind kunnen leiden, worden gemaakte afspraken altijd schriftelijk vastgelegd in een verklaring (bijlage1).

School zal na het vastleggen van de afspraken in de verklaring onder verantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers het medicijn verstrekken.

- De eindverantwoordelijkheid van geneesmiddelengebruik ligt altijd bij de ouders/verzorgers

- Binnen het medicijnbeleid wordt onderscheid gemaakt tussen:

- o Structurele verstrekking van medicijnen tijdens schooltijd als een arts dit heeft voorgeschreven; bijv. gedragsregulerende medicatie bij ADHD, pufjes bij astma of antibiotica. Het verzoek van ouders/verzorgers voor het verstrekken

van medicijnen wordt altijd schriftelijk vastgelegd in een verklaring.

(bijlage 1). Dit is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4A.

o Incidentele inname/toediening van medicijnen tijdens schooltijd als een arts dit heeft voorgeschreven en er een levensbedreigende situatie ontstaat als gevolg van ziekte (bijv: hartfalen, diabetes, epilepsie etc). Er wordt een medisch protocol opgesteld door de behandelend arts. Betrokken coaches, teamleiders, en zorgteamleden dienen over een bekwaamheidsverklaring te beschikken (voorbeeld in bijlage 2). Dit is verder uitgewerkt in hoofdstuk 4B.

- Het zorgteam voorziet in het vaststellen van de werkwijze en bijhorende procedure.
- De verklaringen en medisch protocol/bekwaamheidsverklaring worden bewaard in het leerlingdossier. Tevens zullen deze verklaringen en protocollen gevoegd worden in de zgn: “rode klapper” op de kamer van de zorgcoördinator.

4. Uitvoering van het medicijnbeleid

A. Structurele verstrekking van medicijnen tijdens schooltijd.

- Ouders/verzorgers dienen kinderen te leren verantwoord om te gaan met medicijnen en zelfzorgmiddelen. De leerling moet weten dat de medicatie persoonsgebonden is en de leerling moet leren op tijd de juiste medicijnen in te nemen/ toe te dienen.

- Ouders/verzorgers verzoeken de groepscoach van hun kind de medicijnen die tijdens schooltijd gebruikt moeten worden te verstrekken. De coach vult met de ouders de schriftelijke verklaring in (bijlage 1) en draagt zorg voor de ondertekening.

Meestal zal deze vraag tijdens aanname/intakeprocedure worden gesteld, maar het kan ook in een later tijdstip.

- Structurele verstrekking van medicijnen tijdens schooltijd gebeurt in opdracht van de ouders/verzorgers door de groepscoach. Als de groepscoach niet aanwezig is, neemt de vakcoach dit over.

- Uitgangspunt bij inname van medicijnen tijdens schooltijd is dat de leerling zelf in bijzijn van de groepscoach c.q. vakcoach de medicijnen inneemt of toedient. Als dit niet mogelijk is dan kan de groeps- cq vakcoach hierbij behulpzaam te zijn.
- Ouders/verzorgers zijn verplicht om de groepscoach op de hoogte te stellen van wijzigingen in de medicatie. De groepscoach zorgt voor een gedegen communicatie hierover binnen de school. Bij wijziging wordt altijd een nieuwe verklaring opgesteld en ondertekend.
- De groepscoach zorgt dat de informatie en afspraken over structurele verstrekking van medicijnen tijdens schooltijd altijd actueel zijn en in het klassenboek, uithuisklapper en SOM zijn terug te vinden.
- Medicijnen worden beheerd door de groepscoach. Medicijnen worden bewaard in een afgesloten (koel)kast, buiten het bereik van leerlingen en/of onbevoegden. Aan het eind van het schooljaar worden de resterende medicijnen teruggegeven aan de ouders/verzorgers
- Medicijnen worden alleen in ontvangst genomen door de groepscoach als ze in de originele verpakking zitten. Bij medicatie moet het medicijn uitgeschreven zijn op naam van de leerling. De groepscoach controleert de vervaldatum voor toediening en leest de bijsluiter, zodat hij/zij goed op de hoogte is van eventuele bijwerkingen van het geneesmiddel. De groepscoach noteert in het klassenboek per keer dat hij/zij het medicijn aan de leerling gegeven heeft.

B. Incidentele inname/ toediening van medicijnen tijdens schooltijd als er een levensbedreigende situatie ontstaat als gevolg van ziekte.

- Ouders/ verzorgers geven bij de intake door of de leerling mogelijk een ziekte heeft, waarvan het relevant is dat school op de hoogte is.
- In het geval dat er levensbedreigende situaties kunnen ontstaan als gevolg van deze ziekte hebben ouders/ verzorgers de plicht om wijzigingen –van welke aard ook- in de ziekte of medicatie van hun kind te melden aan de groepscoach. De groepscoach is verantwoordelijk voor de actuele stand van zaken van de ziekte van de leerling en wordt daartoe op de hoogte gehouden door de ouders/verzorgers.

De groepscoach zorgt voor een gedegen communicatie hierover binnen de school en zorgt dat het zorgteam hiervan op de hoogte is.

- In geval van ziekte waarbij incidentele toediening van medicijnen nodig is bij levensbedreigende situaties wordt een medisch protocol opgesteld. Dit protocol wordt opgesteld door de behandelend arts. Bij wijzigingen wordt altijd een nieuw protocol opgesteld en ondertekend.

- Een medisch protocol wordt opgesteld als er sprake is van:
 - o Diabetes, epilepsie en hartfalen;
 - o In alle gevallen waarbij een arts aangeeft dat een protocol noodzakelijk is;
 - o Het zorgteam in overleg met de GGD-arts besluit dat dit noodzakelijk is.

- Het protocol wordt altijd besproken met de betrokkenen op schoolniveau. Dit zijn in ieder geval:
 - o De groepscoach
 - o Het kernteam en de teamleider
 - o Hoofd BHV

- Medicijnen worden alleen in ontvangst genomen door de groepscoach als ze in de originele verpakking zitten. Bij medicatie moet het medicijn uitgeschreven zijn op de naam van de leerling. De groepscoach controleert de vervaldatum voor toediening en leest de bijsluiter, zodat hij/zij goed op de hoogte is van eventuele bijwerkingen van het geneesmiddel.

- Bij een medisch protocol (indien het een BIG-handeling betreft of een anale toediening) dient de betrokken teamleider en groepscoach over een bekwaamheidsverklaring te beschikken. Deze wordt afgegeven door een vertegenwoordiger van het Zuiderland, nadat deze zich ervan vergewist heeft dat de betrokkenen, die niet bevoegd zijn, wel de bekwaamheid bezitten (na gedegen instructie) de handeling uit te voeren. Zodoende wordt een zo optimaal mogelijke zekerheid aan leerlingen, ouders/verzorgers, coaches en schoolleiding gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van school zal duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat een coach in opdracht van een arts moet handelen, die hem/haar bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van die specifieke medische handeling.

In algemene zin dienen het hoofd BHV en de zorgteamleden een bekwaamheidsverklaring te hebben. Eén keer per jaar, na bijbehorende instructie, wordt de bekwaamheidsverklaring geactualiseerd door een daartoe bevoegde

vertegenwoordiger van het Zuyderland afgegeven. (voorbeeld bekwaamheidsverklaring in bijlage 2).

- Het uitvoeren van medische handelingen, waarvoor de wet BIG geldt, (bv injecties toedienen), kunnen geweigerd worden door de individuele coach als hij/zij zich niet bekwaam acht.

Indien er echter sprake is van een noodsituatie wordt ieder burger geacht te helpen naar beste weten en kunnen.

5. Hoe te handelen bij een calamiteit ten gevolge van:

- Het toedienen van medicijnen aan een leerling
- Het uitvoeren van een medische handeling

o Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer de leerling goed en probeer hem/ haar gerust te stellen.

o Waarschuw een volwassene voor bijstand of laat één van de leerlingen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat de leerling tegen een volwassene moet zeggen.

o Bel direct de huisarts en/of specialist van de leerling (evt. Nationaal Vergiftigingen Informatiecentrum: 030-2748888).

o Schakel bij een ernstige situatie direct BHV intern nummer 5333 in en bel het landelijk alarmnummer 112.

o Geef door naar aanleiding van welk medicijn of medische handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en eventueel welke fout is gemaakt.

o Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van de leerling bij de hand hebt of laat ze direct door iemand opzoeken, zoals:

1. Naam van de leerling
2. Geboortedatum
3. Adres
4. Telefoonnummer van ouders/verzorgers en/of andere, door de ouders aangewezen, persoon.
5. Naam + telefoonnummer van huisarts en/ of specialist
6. Ziektebeeld waarvoor medicijn of medische handeling nodig

• Bel de ouders/verzorgers: bij geen gehoor een andere, door de ouders/verzorgers aangewezen persoon

1. Leg duidelijk uit wat er gebeurd is
2. Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/ gezegd
3. In geval van ziekenhuisopname, geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan

6. Tot slot

Met dit medicijnbeleid zijn de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd die te maken hebben met de verstrekking van medicijnen door leerlingen tijdens schooltijd. Als een situatie ontstaat waarin dit medicijnbeleid niet voorziet, handelt de coach altijd in overleg met de teamleider, het zorgteam en/of de directie.

Bijlage 1 bij medicijnbeleid PPL:

Verklaring met betrekking tot verstrekking van medicijnen tijdens schooltijd

Naam ouder/verzorger:

Naam leerling :

Geboortedatum :

Adres :

Postcode en plaats :

Verzoekt school om de leerling tijdens schooltijd het hierna genoemde medicijn te verstrekken.

Naam medicijn :

Vorm : 0 drank 0 tablet0 anders:

Medicijn dient dagelijks te worden verstrekt op onderstaande tijden:

..... uur dosering:

..... uur dosering:

Wijze van toediening :

Dit medicijn is nodig voor de ziekte/ aandoening:

Voorgeschreven door :

Naam :

Functie :

Telefoonnummer :

Medicatie is in het beheer van:

Medicijn wordt bewaard op afgesloten plaats.

Wijze van bewaren : 0 koelkast

0 donker

0 anders:

Bijzondere aanwijzingen (bv voor/ na de maaltijd, niet met melkproducten):

Afspraken:

0 de leerling is zelf verantwoordelijk voor het innemen van de medicatie.

0 de groepscoach beheert de medicatie en ondersteunt de leerling bij het medicijngebruik

0 de coach informeert andere personeelsleden hoe te handelen bij zijn/ haar afwezigheid.

Verdere afspraken:

.....

Bij calamiteiten wordt contact opgenomen met:

112 bellen

Ouders.

Telefoonnummer thuis:

Telefoonnummer werk:

Huisarts

Naam:

Telefoonnummer:

Specialist

Naam:

Telefoonnummer:

Anders

Naam:

Relatie tot leerling:

Telefoonnummer:

De ouders/ verzorgers zijn op de hoogte en gaan akkoord met;

v De school wil op verzoek van de ouders/ verzorgers medicijnen verstrekken zoals omschreven in het medicijnbeleid. Hierbij kan de school niet aansprakelijk gesteld worden voor het gebruik en eventuele bijwerkingen en andere gevolgen van het toedienen van medicatie. De

eindverantwoordelijkheid voor het medicijngebruik van de leerlingen ligt ten alle tijden bij de ouders/ verzorgers.

v De ouders/ verzorgers verplichten zich om de leerling goed te leren omgaan met medicijnen. De leerling moet weten dat de medicatie persoonsgebonden is en de leerling moet leren op tijd de medicijnen in te nemen.

v De medicatie wordt door de ouders/ verzorgers in bewaring gegeven bij de groepscoach. Medicatie wordt nooit aan de leerling meegegeven. Op het eind van het schooljaar komt de ouder/ verzorger de resterende medicatie op school ophalen.

v De ouders/ verzorgers geven de medicatie altijd af in de originele verpakking, uitgeschreven op naam van zoon/ dochter, voorzien van een bijsluiter.

v De ouders/ verzorgers controleren de uiterste vervaldatum.

v De ouders/ verzorgers zijn verplicht wijzigingen in de medicatie of veranderingen in de hoeveelheid medicatie of het gebruik van de medicatie altijd direct door te geven aan de groepscoach.

Aldus overeengekomen:

Heerlen, datum:

Ondertekend voor akkoord:

Ouder(s)/ verzorger(s)

groepscoach

leerling

Bijlage 2 bij medicijnbeleid PPL:

Voorbeeld 'Bekwaamheidsverklaring voor het uitvoeren van medische handelingen'

Bekwaamheidsverklaring bij het uitvoeren van medische handelingen.

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling:

.....

.....

verklaart dat,

(naam werknemer):

functie:

werkzaam aan/bij:

na instructie door ondergetekende, in staat is bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren.

De handeling moet worden uitgevoerd ten behoeve van:

naam kind:

geboortedatum:

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor het kind noodzakelijk wegens:

.....

.....

De hierboven beschreven handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop het kind aanwezig is op de school.

De hierboven beschreven handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

.....

Ondergetekende:

Naam:

Functie :

Werkzaam bij:.....

Plaats:

Datum:

Handtekening: